

Indholdsfortegnelse

1.	Detentionslokalerne	2
1.1	Lokalet i politivagten i Lufthavnen på Vágar	2
1.2	Detentionslokalet i Midvåg	3
1.3	Detentionslokalet i Sand	5
1.4	Detentionslokalerne i Klaksvík	6
1.5	Detentionslokalerne i Runavík	8
1.6	Detentionslokalerne i Tórshavn	10
1.7	Detentionslokalerne i Tverå	12
2.	Rapportgennemgang	15
2.1	Bestemmelser om detentionsanbringelse	15
2.3	Grundlaget for detentionsanbringelsen	18
2.4	Lægeundersøgelse	21
2.4.1	Tidspunktet for tilkald af læge	23
2.4.2	Tidspunktet for lægetilsyn	24
2.5	Oplysninger fra kriminalregisteret	26
2.6	Fremstilling og visitation mv.	27
2.6.1	Fremstilling	27
2.6.2	Visitation mv.	29
2.6.3	Kontakt med pårørende m.fl.	32
2.7	Tilsyn	33
2.7.1	Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn) ..	35
2.7.2	Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen	38
2.7.2.1	Tidspunktet for det første tilsyn i den endelige anbringelse	38
2.7.2.2	Tidspunktet for det sidste tilsyn i den endelige anbringelse	39
2.7.2.3	Intervaller mellem tilsyn	40
2.7.2.4	Noteringen af hvem der har forestået tilsyn	40
2.7.2.5	Karakteren af de udførte tilsyn i perioden med endelig anbringelse	41
2.8	Løsladelsestidspunktet	41
2.9	Vejledning om klageadgang mv.	42
	Opfølgning	44
	Underretning	44

Den 25., 26., 28. og 29. august 2008 foretog jeg og to af embedets øvrige medarbejdere inspektion af detentionerne på Færøerne. Der var tale om lokaler i henholdsvis politivagten i Lufthavnen på Vágar samt detentionslokalerne på (lokal)politistationerne i Midvág, Tórshavn, Sand, Klaksvík og Runavík. For så vidt angår detentionen i Tverá, blev inspektionen heraf foretaget på skriftligt (og mundtligt) grundlag på baggrund af billedmateriale. I forbindelse med inspektionen af de ovennævnte detentioner modtog jeg rapportmateriale til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under pkt. 2.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Landfogeden (politimesteren) på Færøerne og Justitsministeriet for at give myndighederne lejlighed til at komme med eventuelle bemærkninger om de faktiske forhold som er beskrevet i rapporten. Landfogeden har i brev af 29. januar 2009 fremsat en enkelt bemærkning som er blevet indarbejdet i rapporten. Jeg har ikke modtaget nogen bemærkninger fra Justitsministeriet.

1. Detentionslokalerne

1.1 Lokalet i politivagten i Lufthavnen på Vágar

Lokalet blev besigtiget den 25. august 2008.

I forbindelse med politiets kontor i lufthavnen ligger et venterum. Adgangen til lokalet sker via en dør i det gennemgangsrum hvor lufthavnens sikkerhedscheck foretages.

Lægeundersøgelsen i forbindelse med detentionsanbringelse sker i Tórshavn, og politiet skal derfor rimeligt hurtigt flytte en eventuel beruser til detentionen i Tórshavn. Som jeg forstod det har eventuelle berusere tidligere været placeret i politivagtens detentionslokale indtil en overførsel kunne ske. Men siden åbningen af tunnelen mellem Vágar og Streymoy i 2002 sker transporten til Tórshavn med det samme, og detentionen i politivagten på Vágar har således ikke været i brug i de senere år.

Jeg går i øvrigt ud fra at politiet ved løsladelse til gaden af personer der har været anbragt i en detention langt fra deres bopæl eller anholdelsessted, sikrer sig at de pågældende har midler til at kunne tage offentlige transportmidler til hjemmet hvis de ikke afhentes af pårørende. Jeg kan i den forbindelse oplyse at ombudsmanden i en egen drift-sag der blev rejst over for Justitsministeriet vedrørende detentionsanbringelse efter ikrafttrædelsen af politireformen, har tilkendegivet at han ingen bemærk-

ninger har til at det "som udgangspunkt" vil være op til den pågældende selv at sørge for hjemtransport efter udtagelse af detentionen (jf. detentionsbekendtgørelsens § 18 og kundgørelsens § 27). Ombudsmanden er i forlængelse heraf gået ud fra at dette udgangspunkt kan fraviges hvis en person detentionsanbringes langt væk fra hjemmet, eller fra det sted hvor den pågældende blev frihedsberøvet med henblik på detentionsanbringelse, eller at det sikres at den pågældende har midler til at komme hjem med tog eller bus.

Detentionslokalet i Vágar er dog opretholdt til brug i særlige situationer hvor overflytning ikke kan ske med det samme, og jeg inspicerede det derfor.

Visitation sker i politikontoret umiddelbart ved siden af detentionslokalet.

Selve detentionslokalet blev målt til ca. 1,5 meter i bredden og 3,4 meter i længden.

Lokalet har flisegulv med afløb. Der er en madras og tæpper. Lokalet er alene oplyst af kunstigt lys. Detentionslokalet er i en god vedligeholdelsesmæssig stand, og der var pænt rengjort. Der er ventilationsanlæg og brandmeldere i loftet.

Jeg går ud fra at lokalet er opvarmet ved gulvvarme.

Døren åbner udad og er forsynet med et forholdsvist stort indkigshul med glas. Døren har nogle få slagmærker på indersiden.

Til højre for døren er placeret en kaldeknop som de detentionsanbragte kan bruge til at tilkalde personalet.

I loftet er der placeret lamper, og der er etableret kameraovervågning bag en trekantet plade i hjørnet mellem loft og væg. Lokalet er desuden udstyret med akustisk overvågning.

Kaldeknop samt såvel den visuelle som den akustiske overvågning blev afprøvet og fungerede under inspektionen.

Jeg har ikke bemærkninger til lokalet.

1.2 Detentionslokalet i Midvåg

Lokalet blev besøgt den 25. august 2008.

Detentionslokalet ligger i den samme bygning som lokalpolitistationen i Midvåg. Visitationen foregår i stueetagen hvor også detentionslokalet befinder sig. Indgang sker enten via hovedindgangen som ligger ud til en lille parkeringsplads ud mod hovedvejen, eller via en bagindgang.

Det blev oplyst at politiet også her som udgangspunkt transporterer folk der skal anbringes i detention til detentionen i Tórshavn. Derfor har heller ikke denne detention været i brug de senere år.

For så vidt angår hjemtransport af personer der har været detentionsanbragt langt fra deres hjem, henviser jeg til punkt 1.1.

Detentionslokalet i Midvåg er dog opretholdt til brug i de situationer hvor der ikke straks kan ske overflytning til detentionen i Tórshavn, og jeg inspicerede det derfor.

Lokalet blev målt til ca. 2,1 meter i bredden og 2,7 meter i længden.

Detentionslokalet er et aflangt rum med flisegulv. Der er gulvvarme. En madras og tæpper til brug ved en detentionsanbringelse er placeret i rummet der støder op til detentionslokalet.

Lokalet er i en rimelig vedligeholdelsesmæssig stand, og der var pænt rengjort.

Døren åbner udad og er forsynet med et indkigshul med glas.

Lokalet er forsynet med et lille vindue, og bag gennemsigtige plader i loftet er der placeret lamper og etableret kameraovervågning. Lokalet er desuden udstyret med akustisk overvågning.

Visuel og akustisk overvågning blev afprøvet under inspektionen, og det virkede efter hensigten.

Lokalet har desuden en kaldeknop som de detentionsanbragte kan anvende til at tilkalde personalet.

Kaldeknappen virkede ikke. Jeg har efterfølgende fået oplyst (i brev af 27. august 2008 fra den lokale sysselmand) at kaldeudstyret der er leveret fra en dansk leverandør, mangler diagrammer over udstyret. Når disse er rekvireret, vil kaldeknappen blive repareret.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig derfor ikke noget i anledning af dette punkt.

I detentionslokalet – til højre for døråbningen – var et hul hvor den gamle kaldeknop havde været placeret.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af det nævnte hul idet hullet kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko. Det vil således være muligt at fastgøre genstande der vil kunne benyttes til selvbeskadigelse/suicidalforsøg.

Jeg har efterfølgende i brev af 27. august 2008 fra den lokale sysselmand fået oplyst at hullet er blevet udfyldt.

På den baggrund foretager jeg mig ikke videre i anledning af dette punkt.

I detentionslokalets højre hjørne (set fra døren) øverst oppe, er placeret et udluftningshul som mangler en rist i væggen ind mod detentionslokalet.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af dette forhold idet udluftningshullet kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko. Det vil således være muligt at fastgøre genstande der vil kunne benyttes til selvbeskadigelse/suicidalforsøg.

Jeg har efterfølgende i brevet af 27. august 2008 fra den lokale sysselmand fået oplyst at der nu er monteret en rist foran udluftningshullet.

Jeg går ud fra at hullerne i den påmonterede rist er så små at der ikke er en sikkerhedsmæssig risiko som beskrevet ovenfor. Jeg foretager mig ikke videre i anledning af dette punkt.

Jeg har ikke i øvrigt bemærkninger til lokalet.

1.3 Detentionslokalet i Sand

Lokalet blev besigtiget den 26. august 2008.

Under inspektionen oplyste det lokale politi at detentionen kun sjældent benyttes. Jeg går ud fra at det skyldes at politiet i stedet kører berusede personer til deres hjem.

Detentionslokalet er placeret i stueetagen i den samme bygning som den lokale politistation der ligger i udkanten af Sand.

Ved siden af detentionslokalet er et toilet.

Detentionslokalet består af et aflangt lokale med stengulv. Lokalet blev målt til ca. 1,5 meter i bredden og 3 meter i længden.

Lokalet er i pæn stand.

Over for døren ligger to madrasser med tæpper på en forhøjning i stengulvet. Forhøjningen er ca. 20 cm høj og har afrundede kanter og et afrundet hjørne.

Døren ind til detentionslokalet åbner indad. Der er et lille indkigshul i døren til lokalet. Indkigshullet er forsynet med en glasplade.

Detentionslokalet har et højt placeret vindue ud mod vejen. Vinduet er blændet, og der er derfor ikke indkig gennem vinduet. Vinduet har tremmer.

I loftet er der en indbygget lampe.

Detentionslokalet har ikke kameraovervågning eller akustisk overvågning, men er forsynet med en kaldeknop som detentionsanbragte kan anvende til at tilkalde personalet. Kaldeknappen blev afprøvet under inspektionen. Den virkede ikke.

Jeg henstiller til Landfogeden at kaldeknappen bliver repareret. Jeg beder Landfogeden om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.

1.4 Detentionslokalerne i Klaksvík

Lokalerne blev besigtiget den 28. august 2008.

Der er to detentionslokaler i Klaksvík. Lokalerne er placeret i stueetagen i den lokale politistation som er opført og taget i brug i 1997. Der er adgang til lokalerne både gennem politistationens hovedindgang (via receptionen) og gennem politiets garage op ad en mindre trappe med seks trin.

Visitation sker i et kontor umiddelbart ved siden af detentionslokalerne. Ligeledes i umiddelbar nærhed er der et bad/toilet.

Detentionslokalerne, som er ens, måler ca. 2 meter x 3,7 meter. Lokalerne har malet betongulv med afløb, er opvarmet med gulvvarme og udstyret med madrasser og tæpper. I døren er der et indkigshul med glas. Indkigshullet er dækket af en flytbar klap udvendigt.

I det detentionslokale der ligger til venstre i bygningen, er der en del ridser på døren og på væggene.

Det forhold at der er ridsemærker mv. i dør og vægge, kan give det indtryk at visitationen i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhu idet de indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. På samme måde vil sådanne genstande kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg er dog opmærksom på at f.eks. lynlåse og ringe vil kunne anvendes til at ridse med.

Idet jeg går ud fra at Landfogeden vil overveje at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Lokalerne fremstod i øvrigt pæne og i god rengøringsmæssig stand.

Lokalerne er oplyst af indbyggede lamper og højtplacerede trefagsvinduer med blændede ruder. Ved underkanten af vinduerne er der sprækker mellem vinduer og rammer.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af de nævnte åbne sprækker idet disse kan anvendes til fastgørelse af genstande som er egnede til suicidalforsøg. Jeg henstiller derfor at sprækkerne bliver lukket. Jeg beder Landfogeden oplyse hvad der er foretaget i anledning af min henstilling.

Detentionslokalerne er forsynet med kaldeknapper som detentionsanbragte kan anvende for at tilkalde personalet. Knapperne blev afprøvet, og de virkede begge på tidspunktet for inspektionen.

Detentionslokalerne er desuden visuelt og akustisk overvåget af et kamera og en mikrofon som er installeret bag glasplader og gitre i loftet. Overvågningen sker fra et kontor i politistationens stueetage. Systemet blev afprøvet og virkede på tidspunktet for inspektionen.

1.5 Detentionslokalerne i Runavík

Lokalerne blev besigtiget den 28. august 2008.

Der er to detentionslokaler i Runavík. Detentionslokalerne er placeret i stueetagen i den lokale politistation som er opført i 1986. Der er adgang til lokalerne via en indgang nær ved.

Visitation sker i et kontor umiddelbart ved siden af detentionslokalerne. Ligeledes i umiddelbar nærhed er der et bad/toilet.

Det blev oplyst at detentionslokalerne sjældent anvendes til berusede personer. I forbindelse med anbringelse af berusede personer i detentionen skal politiet tilkalde en læge som skal foretage et tilsyn (§ 9 i bekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2004 om detentionsanbringelse). Politiet i Runavík oplyste at det tager meget lang tid før kommunelægen kommer ud efter at være blevet tilkaldt af politiet med henblik på at undersøge en tilbageholdt person. Politiet vælger derfor i de fleste tilfælde at køre de berusede personer til lægeundersøgelse på sygehuset i Klaksvík. På det tidspunkt hvor politiet efter endt lægeundersøgelse, returnerer til Runavík med personen, er den pågældende person som regel allerede blevet så ædru at vedkommende kan køres hjem.

Det forekommer uhensigtsmæssigt med den lange transport til og fra Klaksvík, men det er ikke noget jeg foretager mig videre i anledning af.

Det blev endvidere oplyst at detentionslokalerne af og til bliver anvendt som venterum. Som jeg forstod det, kan det for eksempel ske i situationer hvor flere anholdte i samme sag skal afhøres før de bliver overført til politistationen i Tórshavn.

§ 34 i detentionskundgørelse, kundgørelse II nr. 55 af 2. februar 2006, har følgende ordlyd:

”§ 34. Politiets detentioner må kun rent undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke berusede personer, f.eks. i tilfælde, hvor en tilbageholdt person konkret har fremsat ønske om at opholde sig i et detentionsrum frem for i et venterum.
Stk. 2. I tilfælde, hvor politiets detentioner undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke berusede personer, finder reglerne i kundgørelsen ikke anvendelse.”

I rundskrivelse af 2. februar 2006 har Rigspolitichefen bl.a. anført følgende om anvendelse af detentionslokaler som venterum:

” ...

Herudover kan anbringelse af ikke berusede personer i detentionen efter Rigspolitiets opfattelse rent undtagelsesvis finde sted f.eks. i ekstraordinære situationer, hvor der er mange anholdte og dermed ikke den fornødne venterumskapacitet, eller i tilfælde, hvor det ud fra en helt konkret vurdering af hensynet til en persons sikkerhed, f.eks. for at beskytte den pågældende i forhold til andre anholdte, findes rigtigst at anbringe den pågældende i et detentionslokale. Ved sådan anbringelse af en ikke beruset person i et detentionslokale må politiet i særlig grad tilstræbe, at anbringelsen bliver så kortvarig som overhovedet mulig.

...”

Da jeg går ud fra at politiet i Runavik kun anvender detentionslokalerne som venterum i ekstraordinære situationer og kun i kortere tidsrum, foretager jeg mig ikke noget i anledning af dette spørgsmål.

De to detentionslokaler, som er ens, måler ca. 2 meter x 3 meter og har flisegulv med afløb.

Hvert lokale er udstyret med en madras og tæpper på en forhøjning i gulvet på ca. 20 cm. I døren er der et indkigshul med glas.

Der er desuden en del ridser på dørene i begge lokaler.

Det forhold at der er ridsemærker mv. i dørene, kan give det indtryk at visitationen i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhu idet de indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. På samme måde vil sådanne genstande kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg er dog opmærksom på at f.eks. lynlåse og ringe vil kunne anvendes til at ridse med. Idet jeg går ud fra at Landfogeden vil overveje at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Lokalerne fremstod i øvrigt pæne og rene.

Over hver dør på den indvendige side er en metalplade hvor der bl.a. er et hul på ca. 10 cm x 10 cm som er dækket af en glasplade. Ved underkanten af hvert hul er der en sprække mellem glaspladen og metalpladen.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af de nævnte åbne sprækker idet disse kan anvendes til fastgørelse af genstande som er egnede til selvbeskadigelse/suicidforsøg. Jeg henstiller derfor at sprækkerne bliver lukket. Jeg beder Landfogeden oplyse hvad der er foretaget i anledning af min henstilling.

Lokalerne er oplyst af ovenlys fra skakter med vinduer i taget og fra kunstigt loftsllys (en pære bag en glasplade).

Detentionslokalerne er forsynet med kaldeknapper som detentionsanbragte kan anvende til at tilkalde personalet. Knapperne blev afprøvet og fungerede på tidspunktet for inspektionen.

Detentionslokalerne er desuden visuelt og akustisk overvåget af et kamera og en mikrofon som er installeret bag glasplader og gitre i loftet. Overvågningen sker fra personalets opholdsrum. Der er desuden installeret medhør (men ikke visuel overvågning) ved den vagthavendes arbejdsplads som er bemandede i dagtimerne. Systemet blev afprøvet og virkede på tidspunktet for inspektionen.

Det er naturligvis ikke optimalt at den fuldstændige elektroniske overvågning ikke kan ske fra den vagthavendes arbejdsplads. Under hensyn til at den elektroniske overvågning alene er et (ikke-obligatorisk) supplement til det faktiske, fysiske tilsyn, foretager jeg ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

1.6 Detentionslokalerne i Tórshavn

Lokalerne blev besigtiget den 29. august 2008.

I forbindelse med anbringelse af berusede personer i detentionen skal politiet som nævnt i punkt 1.5 tilkalde en læge som skal foretage et tilsyn (§ 9 i bekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2004 om detentionsanbringelse). Politiledelsen oplyste at det ofte tager meget lang tid før lægen kommer efter at være blevet tilkaldt af politiet med henblik på at undersøge en tilbageholdt person. Politiet vælger derfor i disse tilfælde at køre de berusede personer til lægeundersøgelse på sygehuset i Tórshavn før de pågældende anbringes i detentionen. Det blev i den forbindelse oplyst at der i sygehusets kælder er et særligt undersøgelsesrum som er placeret således at den berusede ikke bliver udstillet for de mennesker der måtte opholde sig på den almindelige skadestue.

Detentionslokalerne i Tórshavn ligger i politistationens underetage (under arresthuset). Der er adgang til lokalerne via en dør fra politistationens baggård der fungerer

som parkeringsgård for politiet. Adgangen fra gården til lokalerne sker via en uden-dørs stentrappe med 6 trin. Under inspektionen gav politiledelsen udtryk for at politiet har meget svært ved at bugsere berusede personer ned ad trappetrinene. Politibetjentene er nødt til at holde den berusede oppe med begge hænder og kan derfor ikke samtidig støtte sig til et gelænder.

Jeg mener at det er meget uheldigt at berusede personer skal hjælpes ind via en trappe hvor politiet har svært ved at stå fast og støtte de pågældende personer hvis motoriske evner som regel må antages at være relativt meget svækkede. Jeg beder derfor Landfogeden om at overveje at forbedre indgangsforholdene. Det kan for eksempel ske ved:

- *etablering af en rampe,*
- *en overdækning af trappen så trinnene ikke er glatte i dårligt vejr,*
- *opsætning af gelændere ved begge sider af trappen som går helt ned i kælderniveau og som er forsynet med knæværn eller*
- *en forlængelse af trappen som gør den mindre stejl.*

Jeg beder Landfogeden om at underrette mig om hvad Landfogedens overvejelser fører til.

Fra kælderindgangen leder en kort gang ind til visitationsrummet som er et mindre lokale med stengulv. Lokalet er møbleret med en skranke og et stort skab med mindre, aflåselige skabe til de detentionsanbragtes ejendele. Fra visitationsrummet er der adgang til toilet/bad samt til en gang hvor detentionslokalerne ligger. Gangen er videoovervåget.

Der er fire detentionslokaler på politistationen. Hvert detentionslokale måler ca. 2,2 meter x 2,7 meter og har betongulv med et afløb. Der var nymalet overalt, og det blev oplyst at lokalerne (og gangen) alle var blevet malet umiddelbart forud for inspektionen. Hvert detentionslokale har et højt placeret trefagsvindue ud mod politistationens baggård. Vinduerne har tremmer og udluftning. Der er ikke indkig gennem vinduerne. Det blev oplyst at politiledelsen forventer at vinduerne bliver skiftet i forbindelse med Slots- og Ejendomsstyrelsens forestående renovering af bygningens ydre.

Som jeg også gav udtryk for under inspektionen, beder jeg Landfogeden om at sikre sig at Slots- og Ejendomsstyrelsen ved udskiftning af vinduerne sørger for at der ikke er sprækker som en detentionsanbragt kan bruge til at fastgøre genstande der er egnede til selvbeskadigelse/suicidforsøg.

Der er indbyggede lamper med sparepærer i loftet.

Til venstre for døren i hvert lokale er en forhøjning i stengulvet. Forhøjningen er ca. 20 cm høj og har runde kanter. På grund af at lokalerne lige var blevet malet, var madrasser og tæpper midlertidigt placeret i visitationsrummet.

Der var pænt og rent overalt.

Det blev oplyst at varmekilden er placeret i detentionslokalernes loft. Politiledelsen oplyste endvidere at der var problemer med termostaten, men at dette problem snarest ville blive udbedret.

Jeg går ud fra at termostaten er blevet repareret og foretager mig derfor ikke noget i anledning af dette punkt.

Dørene ind til detentionslokalerne er forsynede med et indkigshul med glas.

Detentionslokalerne er forsynet med en kaldeknop som detentionsanbragte kan anvende for at tilkalde politipersonalet. Knapperne blev afprøvet, og kun knappen i detentionslokale nr. 2 virkede på tidspunktet for inspektionen. Knapperne i de øvrige lokaler virkede antageligvis ikke fordi de var blevet overmalet i forbindelse med at lokalerne var blevet malet.

Allerede under inspektionen blev en pedel hidkaldt og sørgede for at knapperne igen kom til at virke. Jeg foretager mig derfor ikke noget i anledning af dette punkt.

Detentionslokalerne er visuelt og akustisk overvåget af kameraer og mikrofoner. Overvågningen sker fra den vagthavendes lokale på politistationens 1. sal. Kameraerne er placeret i et hjørne af loftet (over døren) bag en glat trekantet metalplade med en glasrude i. Bag en gitterplade over døren sidder højttaler og mikrofon. På tidspunktet for inspektionen virkede systemet upåklageligt.

1.7 Detentionslokalerne i Tverå

Lokalerne blev ikke fysisk besigtiget.

Beskrivelsen nedenfor er derfor udarbejdet på baggrund af billeder af detentionen som jeg fik udleveret fra politiledelsen, mundtlige drøftelser med politiledelsen og rapporten fra min inspektion af detentionen i Tverå i 2001.

De to detentionslokaler i Tverå er placeret i den samme bygning som den lokale politistation.

Af min endelige rapport af 9. april 2002 vedrørende inspektionen af detentionen i Tverå den 11. august 2001 fremgår bl.a. følgende om placeringen af detentionslokalerne:

”Såvel politiets lokaler som detentionslokalerne ligger på 1. sal i den nyligt opførte bygning (1995). En trappe med i alt 19 trin leder op til etagen.

...

Placeringen af detentionslokalerne på 1. sal skete i forbindelse med bygningens opførelse. Placeringen er ifølge personalet årsag til stort besvær.

Detentionslokalernes placering på 1. sal er uheldig henset til berusede personers reducerede motoriske evner. Under hensyn til at der er tale om en nyopført bygning, og de således givne bygningsmæssige rammer, har jeg dog ikke fundet grundlag for at foretage mig yderligere vedrørende dette spørgsmål.”

I forbindelse med min inspektion af detentionerne på Færøerne i 2008 oplyste politiledelsen at der ikke har været foretaget bygningsmæssige ændringer i detentionen i Tverå, og at det lokale politi i Tverå derfor stadig har problemer når det skal anbringe en beruset person i detentionen. Politiledelsen mente dog ikke at problemerne var større end under min tidligere inspektion.

Jeg mener fortsat at placeringen af detentionslokalerne er uheldig, men da problemerne efter det oplyste ikke er blevet forværrede, foretager jeg mig ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ved siden af detentionslokalerne er der bad/toilet.

I min tidligere rapport om inspektionen i 2001 skrev jeg bl.a. følgende om indretningen af detentionen:

”Detentionslokalerne, som er ens, er udstyret med madrasser på (sten)gulvet (der hælder lidt), et afløb ligeledes i gulvet, og ventilationsriste. I døren er der et hul med glas i til indkig. Lokalerne fremstod pæne og i god rengøringsmæssig stand.

...

Bag gennemsigtige plader i loftet er der placeret lamper og etableret kameraovervågning. Lokalerne er desuden udstyret med akustisk overvågning. Såvel den visuelle som den akustiske overvågning blev afprøvet og fungerede under inspektionen.”

Jeg går ud fra at indretningen af detentionslokalerne fortsat er som beskrevet. Jeg går endvidere ud fra at lokalerne er pæne og rene, og at såvel den akustiske som den visuelle overvågning fungerer.

I den tidligere rapport skrev jeg således om vinduerne i detentionslokalerne:

”Lokalerne er desuden udstyret med vinduer med blændede ruder. Vinduesrammerne er udført med hængsler som er placeret øverst på vinduet. Hængslerne rager 3-4 cm ud fra vindueskarmen.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af de nævnte hængsler som kan anvendes til fæstning af snore eller lignende i forbindelse med hængningsforsøg. Jeg henstillede at forholdene blev bragt i orden så hurtigt som muligt således at de ikke udgør nogen sikkerhedsrisiko for selvmordstruede detentionsanbragte. Jeg oplyste den 17. august 2001 telefonisk Landfogeden om mine konstateringer. Jeg beder Landfogeden om at oplyse hvad min henstilling giver anledning til.”

I brev af 28. maj 2002 oplyste Landfogeden at Rigspolitiets Bygningsafdeling i forbindelse med et bygningssyn i uge 25 ville tage stilling til hvordan forholdene kunne bringes i orden.

I min opfølgingsrapport af 15. januar 2003 skrev jeg at jeg gik ud fra at forholdene nu var blevet bragt i orden således at hængslerne ikke mere udgjorde nogen sikkerhedsmæssig risiko for selvmordstruede detentionsanbragte, og jeg foretog mig på den baggrund ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

I forbindelse med min inspektion af detentionerne på Færøerne i 2008 udleverede politiledelsen efter min anmodning billeder af detentionslokalernes vinduer som de ser ud nu.

Jeg kan ikke på billederne se hængsler, sprækker eller lignende som en detentionsanbragt kan bruge til at fastgøre genstande der er egnede til selvbeskadigelse/suicidalforsøg.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale fra hver af de syv detentioner på Færøerne vedrørende de seneste 10 detentionsanbringelser i perioden fra den 1. januar 2007 til den 4. juli 2008 hvor inspektionen blev varslet. Jeg modtog herefter detentionsrapporter vedrørende 31 detentionsanbringelser i perioden fra den 8. marts 2007 til den 17. juli 2008.

Detentionsanbringelserne var fordelt således:

- Lokalpolitistationen i Klaksvík: 10,
- Politistationen i Tórshavn: 10,
- Lokalpolitistationen i Runavík: 6
- Lokalpolitistationen i Sand: 1, og
- Lokalpolitistationen i Tverå: 4,

To af detentionsrapporterne fra Lokalpolitistationen i Runavík vedrører anbringelser der blev foretaget den 17. juli 2008. Da rapporterne er fra perioden efter den 4. juli 2008, indgår disse ikke i min undersøgelse.

Den enlige detentionsrapport fra Lokalpolitistationen i Sand vedrører en situation hvor politiet den 14. juni 2008 afhentede en beruset 17-årig dreng hos forældrene hvor han udviste en meget voldsom adfærd. Politiet tog drengen med til politistationen og anbragte ham i detentionen. Under hele anbringelsen (4 timer) stod døren til detentionslokalet åben, og forældrene til drengen og politiet var hele tiden tilstede for at tale med drengen. På den baggrund har jeg ikke anset anbringelsen for en egentlig detentionsanbringelse hvor betingelserne i den nedenfor nævnte kundgørelse og bekendtgørelse skal være opfyldt. Jeg har derfor ikke undersøgt detentionsrapporten for denne anbringelse.

2.1 Bestemmelser om detentionsanbringelse

Bestemmelser om detentionsanbringelser i Danmark findes dels i politiloven (lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed), dels i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2004 om detentionsanbringelse (som ændret ved bekendtgørelse nr. 1419 af 13. december 2006). Endvidere findes regler om detentionsanbringelse i Rigspolitichefens Kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 om anbringelse af beruse-

de personer i politiets detentioner (bekendtgørelse nr. 9723), der trådte i kraft den 1. marts 2006).

Af politiloven, som er hjemmel for bekendtgørelsen og kundgørelsen, fremgår det i § 28 at loven ikke gælder for Færøerne men at den ved kongelig anordning kan sættes i kraft for denne landsdel med de afvigelser som de særlige færøske forhold tilsiger. Der er ikke udstedt en sådan kongelig anordning, og loven (og den tilhørende bekendtgørelse og kundgørelse) er derfor ikke sat i kraft for Færøerne. Politiledelsen på Færøerne oplyste imidlertid at politiet ved detentionsanbringelser følger de nævnte regler i detentionsbekendtgørelsen og detentionskundgørelsen. Dette ses også af at politiet ved anbringelser i detentionen benytter Rigspolitechefens detentionsrapport (blanket P 152) som er bygget op om og henviser til kundgørelsens regler. Jeg har derfor ved gennemgangen nedenfor undersøgt om udfyldelsen af rapporterne er i overensstemmelse med disse regler.

Detentionsbekendtgørelsen indeholder dels regler svarende til politilovens regler, dels regler som på tidspunktet for bekendtgørelsens udstedelse (også) var indeholdt i den dagældende detentionskundgørelse.

Detentionsbekendtgørelsen indeholder regler om bekendtgørelsens anvendelsesområde (fortrinsvis i form af henvisning til politilovens regler), om frihedsberøvelse, transport og indbringelse af berusede personer til politistationerne, om fremgangsmåden ved detentionsanbringelse (herunder lægeundersøgelse af og tilsyn med detentionsanbragte) og om løsladelse efter detentionsanbringelse, klagevejledning mv. Bekendtgørelsens regler er relativt detaljerede og er i vidt omfang sammenfaldende med reglerne i Rigspolitechefens detentionskundgørelse.

Rigspolitechefen har i kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 foretaget en række ændringer, tilføjelser og præciseringer i forhold til reglerne i den tidligere kundgørelse.

De nærmere regler i politiloven, bekendtgørelsen og kundgørelsen er gennemgået nedenfor i forbindelse med fremlæggelsen af resultatet af min undersøgelse af de (tilbageværende) 28 sager om detentionsanbringelse.

2.2 Den anvendte rapportblanket, alternativer til detentionsanbringelse, statistik mv.

Rigspolitechefen har udfærdiget en detentionsrapport, blanket P 152, som er bilag 1 til detentionskundgørelsen. Efter ikrafttrædelsen (den 1. marts 2006) af den nugældende kundgørelse er det blevet obligatorisk at anvende Rigspolitechefens detentionsrapport, jf. pkt. 3 i Rigspolitechefens rundskrivelse af 2. februar 2006 til samtlige politikredse.

Rapportblanketten, der er tilgængelig i POLSAS, er samtidig på visse punkter uddybet i forhold til den hidtidige detentionsrapport.

26 af de rapporter jeg har gennemgået, er udfærdiget på blanket P 152 fra 2001. Kun 2 af rapporterne er udfærdiget på den nugældende blanket fra 2006. Jeg går ud fra at Landfogeden vil foranledige at politistationerne for eftertiden benytter den til enhver tid gældende blanket.

Rigspolitichefens blanket P 152 forudsætter angivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger.

Det fremgår af § 4 i kundgørelsen at alle relevante punkter i detentionsrapporten skal udfyldes, og at det skal ske i tilslutning til de foretagne dispositioner og observationer. Dette er udtrykkeligt fremhævet foroven i blanketten fra 2006.

I ingen af de 28 rapporter er alle punkterne udfyldt; jeg henviser til punkterne nedenfor.

Selv om det i nogle af de 28 rapporter kun er få rubrikker der mangler at blive udfyldt, beder jeg Landfogeden overveje at foretage en generel indskærpelse af pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten. Jeg beder Landfogeden om at underrette mig om hvad disse overvejelser fører til.

Af politiets hjemmeside (<http://www.politi.dk/Faeroeerne/da/omos/Statistik/>) fremgår det hvor mange der blev anbragt i detentionerne på Færøerne i årene 2002 til 2007. Tallene ser således ud:

- år 2002: 512 detentionsanbragte
- år 2003: 232 detentionsanbragte
- år 2004: 241 detentionsanbragte
- år 2005: 158 detentionsanbragte
- år 2006: 145 detentionsanbragte
- år 2007: 168 detentionsanbragte

Jeg beder Landfogeden oplyse om der findes en nærmere forklaring på udviklingen af antallet af anbringelser i detentionerne.

I Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 til den tidligere kundgørelse er det anført at politiet i stigende omfang skal bringe den berusede hjem hvis der er sikkerhed for at der i hjemmet er tilstedeværende voksne personer som på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, og hvis politiet ud fra et resourcesynspunkt har mulighed for at benytte sig af denne fremgangsmåde. I Rigspolitichefens rundskrivelse af 2. februar 2006 er det ligeledes anført at frihedsberøvelse som udgangspunkt sker med henblik på hjemtransport.

Jeg går ud fra at Politiet på Færøerne er opmærksom på det som Rigspolitichefen har anført om at politiet under de angivne forudsætninger som udgangspunkt skal bringe berusede personer hjem.

2.3 Grundlaget for detentionsanbringelsen

Efter politilovens § 11, stk. 1, skal politiet tage sig af personer der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for de pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed. Politiet skal efter lovens § 11, stk. 4, tage stilling til om de pågældende skal tilbageholdes, f.eks. med henblik på indsættelse i detentionen. Indsættelse i detentionen kan kun ske hvis overgivelse til andre, fx hjemmet, eller indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende, ikke findes tilstrækkelig til at afværge faren (bekendtgørelsens og kundgørelsens § 2, stk. 1 og 2). Personer der er tilbageholdt af politiet af andre grunde end beruselse, må som udgangspunkt ikke anbringes i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, og kundgørelsens § 34, stk. 1. Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke-berusede personer, finder bekendtgørelsen ikke anvendelse, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, 2. pkt., og kundgørelsens § 34, stk. 2. (Dette forhold er også beskrevet ovenfor i punkt 1.5).

Ved en dom af 21. december 2005 har Retten i Randers statueret at en anbringelse i detentionen havde været ulovlig. Den pågældende havde været beruset i middel grad. Ifølge retten havde der imidlertid ikke været grundlag for at fastslå at den pågældende ikke havde kunnet tage vare på sig selv, eller at han havde været til fare for andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed på en sådan måde at det var nødvendigt med detentionsanbringelse. Statsadvokaten i Aalborgs anke blev afvist af Vestre Landsret da statsadvokaten ikke er tillagt beføjelser i en sådan sag uden for strafferechtsplejen, jf. retsplejelovens § 468, og da statsadvokaten heller ikke efter de almindelige regler om rettergangsfuldmægtige i retsplejelovens kapitel 25 har adgang til at repræsentere politimesteren. Dommen (og landsrettens kendelse) kan ses i Ugeskrift for Retsvæsen 2006, side 2491.

Jeg har tidligere – i sagen vedrørende min inspektion af detentionen i Køge – bedt politimesteren og Justitsministeriet om en udtalelse om retsgrundlaget for anbringelsen af en person der var skønnet påvirket af alkohol i let grad og som havde været involveret i husspektakler.

Politimesteren oplyste bl.a. at retsgrundlaget for detentionsanbringelsen var en kombination af den dagældende § 108 i retsplejeloven om politiets opgaver (nu ophævet og erstattet af lov om politiets virksomhed), nødret og den pågældendes spirituspåvirkning. Politimesteren oplyste endvidere at det på baggrund af mandens ødelæggelser i hjemmet sammenholdt med spirituspåvirkningen – og for at hindre ham i at tage hjem og fortsætte balladen og ødelæggelserne – blev besluttet at lade ham overnatte i detentionen og først løslade ham når han skønnedes ædru.

Justitsministeriet udtalte bl.a. at anbringelse i detention kun må ske i tilfælde hvor det skønnes strengt nødvendigt og henviste bl.a. til at dette fremgik klart af den (på daværende tidspunkt) nye bestemmelse i § 1, stk. 1, i den reviderede kundgørelse om detentionsanbringelse som trådte i kraft den 1. august 2001.

Jeg forstod myndighedernes udtalelser således at husspektakler i sig selv ikke gav grundlag for anbringelse i detention. Grundlaget for anbringelsen af den pågældende var en antagelse om spirituspåvirkning i let grad *kombineret* med fare for den pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed. Jeg foretog mig derfor ikke mere.

I 19 af de 28 detentionsrapporter fra Færøerne som jeg har undersøgt, fremgår det af rubrikken om årsagen til frihedsberøvelsen at den frihedsberøvede var beruset eller påvirket af narko. I de øvrige tilfælde fremgår det af den øvrige del af detentionsrapporten (afkrydsningsrubrikkerne vedrørende graden af alkoholpåvirkning) at den frihedsberøvede var beruset/påvirket.

I alle 28 tilfælde har der således været tale om påvirkning af alkohol. I et af tilfældene har det dog været en medvirkende faktor at pågældende var påvirket af ”andre berusende og/eller bedøvende midler.”

I 22 af de 28 tilfælde er det ikke ved afkrydsning i rubrikken hertil angivet at den pågældende var påvirket af alkohol. Det er alene angivet i hvilken grad de pågældende var berusede.

Som nævnt ovenfor i pkt. 2.2 skal samtlige relevante punkter i detentionsrapporten udfyldes. Dette er, som også nævnt ovenfor, også fremhævet øverst på detentionsblanketten fra 2006.

Betingelserne for detentionsanbringelse er fastsat i bekendtgørelsens og kundtgørelsens § 2, stk. 2. Detentionsanbringelse kan således kun ske hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige. Jeg har ikke foretaget en nærmere efterprøvelse af om disse betingelser har været opfyldt i de enkelte tilfælde. Jeg går uden videre ud fra at betingelserne for detentionsanbringelse var opfyldt i det tilfælde hvor der var tale om en let påvirkning af alkohol i sammenhæng med en påvirkning af andre berusende og/eller bedøvende midler. Det samme gælder for så vidt angår de tilfælde hvor den frihedsberøvede person af politiet blev skønnet påvirket i svær grad.

I 9 af de 18 anbringelser hvor der var tale om påvirkning i middel grad, er årsagen til frihedsberøvelsen angivet som spirituskørsel, husspektakler, vold eller aggressivitet. Jeg formoder derfor at disse detentionsanbringelser har været i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Ved de resterende 9 af de nævnte 18 anbringelser hvor der kun var tale om en påvirkning i middel grad, er beruselse angivet som eneste årsag til anbringelsen. Det drejer sig om følgende anbringelser:

- 2 anbringelser den 6. januar 2008 på Lokalpolitistationen i Tverå (j.nr. 56P7-61660-00002-08 og 56P7-96150-00001-08),
- anbringelsen den 17. marts 2007 på Lokalpolitistationen i Klaksvík (56P2-61650-00055-07),
- anbringelsen den 17. april 2008 på Lokalpolitistationen i Klaksvík (56P2-61650-122-08),
- anbringelsen den 6. august 2007 på Lokalpolitistationen i Klaksvík (56P2-61650-284-07),
- anbringelsen den 13. december 2007 på Lokalpolitistationen i Klaksvík (56P2-61660-00080-07),
- anbringelsen den 24. juni 2008 på Politistationen i Tórshavn (j.nr. 56P2-61650-250-08),
- anbringelsen den 26. juni 2008 på Politistationen i Tórshavn (j.nr. 56P1-61650-00254-08) og
- anbringelsen den 30. juni 2008 på Politistationen i Tórshavn (j.nr. 56P1-61650-00261-08).

Jeg beder om at modtage oplysninger om retsgrundlaget for de nævnte anbringelser hvor beruselse i middel grad er angivet som eneste årsag til anbringelsen. Jeg henviser i den anledning til Retten i Randers' dom af 21. december 2005.

2.4 Lægeundersøgelse

Efter bekendtgørelsens § 9 skal der ved alle detentionsanbringelser ske lægeundersøgelse. For så vidt angår detentionsanbringelse af børn under 15 år, fremgår dette direkte af politiloven (lovens § 12, stk. 2, hvorefter barnet ”hurtigst muligt [skal] undersøges af en læge”).

Lægeundersøgelse skal efter bestemmelsen i bekendtgørelsens § 9 og kundgørelsens § 13, stk. 1, ske inden ”endelig” anbringelse i detentionen. Indtil den frihedsberøvede er lægeundersøgt, er anbringelse i detentionen således foreløbig (og der skal i den periode føres et skærpet tilsyn med den pågældende), jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4, og kundgørelsens § 10, stk. 2 og 3. Lægetilsyn skal efter bekendtgørelsens § 11, stk. 1, og kundgørelsens § 13, stk. 1, foretages enten ved tilkald af læge/vagtlæge eller ved undersøgelse på skadestue, alt efter hvad der under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt.

Tidspunkt for lægeundersøgelse, lægens navn og (et kort referat af) lægens bemærkninger skal anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 13, stk. 3. I bestemmelsen er det præciseret at det – selv om lægen ikke i øvrigt har bemærkninger – altid (dvs. som minimum) skal angives om lægen mener at der helbredsmæssigt er noget til hinder for anbringelse af den pågældende i detentionen. Det skal anføres ved afkrydsning i (den nye) rapport, jf. i øvrigt nærmere nedenfor.

Hvis lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger, skal det ske på blanket P 153 (bilag 2 til kundgørelsen) som er udarbejdet af Den Almindelige Danske Lægeforening og Rigspolitchefen, jf. § 14 i kundgørelsen samt Rigspolitchefens rundskrivelse af 2. februar 2006.

Under inspektionerne af detentionerne blev det oplyst at der i visse områder ofte er lang ventetid i forbindelse med tilkald af de respektive kommunelæger. Politiet i Runavík og Tórshavn kører derfor ofte de frihedsberøvede personer til sygehuset i henholdsvis Klaksvík og Tórshavn for at de kan blive undersøgt dér.

Som nævnt ovenfor i punkt 1.5 forekommer det uhensigtsmæssigt med den lange transport mellem Runavík og sygehuset i Klaksvík, men det er ikke noget jeg foretager mig videre i anledning af.

I 27 af de 28 detentionsrapporter er det noteret at der var lægetilsyn. I detentionsrapporten af 6. januar 2008 fra Lokalpolitistationen i Tverå (j.nr. 56P7-61660-00002-08), er der ikke sket en sådan notering. Ved fremsendelsen den 29. august 2008 af deten-

tionsrapporter har Politiet i Tverå anført at det ser ud som om den ene af de frihedsberøvede ikke er lægetilset.

Jeg lægger herefter til grund at der i dette tilfælde ikke er sket lægeundersøgelse. Dette er beklageligt.

I 1 af de ovenfor nævnte 27 tilfælde fremgår klokkeslæt og dato for lægetilsynet ikke af selve rapporten. Disse data fremgår dog af den vedhæftede lægeerklæring. I et andet af de 27 tilfælde fremgår klokkeslættet ikke af selve rapporten. Klokkeslættet fremgår imidlertid af den tilhørende tilsynsrapport.

Jeg henviser til det oplyste ovenfor i punkt 2.2 om min anmodning til Landfogeden om at overveje at indskærpe pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten.

I 24 af de 27 tilfælde er lægens navn angivet i selve detentionsrapporten. I de resterende 3 rapporter er det i rapporterne angivet at undersøgelse fandt sted på sygehuset henholdsvis LS (Landssygehuset).

Som nævnt er der pligt til at anvende blanket P 153 såfremt lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger. Der er imidlertid intet til hinder for at lægen også afgiver (skriftlige) bemærkninger i detentionsrapporten. I 23 af de 27 tilfælde er der vedlagt en lægeerklæring der i alle tilfældene er udfærdiget på blanket P 153.

Det fremgår af kundgørelsens § 13, stk. 3, 2. pkt. at det altid skal angives om der helbredsmæssigt er noget til hinder for detentionsanbringelsen. Det betyder at *politiet* – uanset om lægen kommer med sine bemærkninger mundtligt eller i en lægeerklæring – i detentionsrapporten altid skal angive om lægen havde bemærkninger til detentionsanbringelsen. I 10 af de 27 rapporter er der ikke angivet noget i bemærkningsfeltet. Det skal i den forbindelse nævnes at det ikke er tilstrækkeligt at henvise til den tilhørende lægeerklæring.

Jeg henviser til det ovenfor i punkt 2.2 oplyste om min anmodning til Landfogeden om at overveje at indskærpe pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten. Jeg bemærker i øvrigt at der i den nye blanket P 152 fra 2006 er en særlig rubrik til afkrydsning af at der intet helbredsmæssigt er til hinder for detentionsanbringelsen.

2.4.1 Tidspunktet for tilkald af læge

Tidspunktet for tilkald af læge skal ligeledes anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 6, stk. 1, sidste pkt.

Der er hverken i bekendtgørelsen eller kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af læge. Derimod er det i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundgørelsens § 6, stk. 1, anført at politiet under transporten til politistationen skal underrette vagthavende om tilbageholdelsen. Den vagthavende skal herefter – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den berusede, og ifølge reglerne uden unødigt ophold – tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af den frihedsberøvede. Bestemmelserne om at tilkald skal ske "uden unødigt ophold" har til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre. Det fremgår dog at den ovennævnte regel ikke gælder hvis transporttiden er af "kortere varighed", jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, sidste pkt., og kundgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt. Rigspolitechefen har i rundskrivelsen af 2. februar 2006, pkt. 4, fremhævet at denne undtagelse alene gælder når "transporttiden er meget kort".

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at det skal vurderes om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om den pågældende eventuelt skal behandles på sygehus, hos læge eller lignende, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2, og kundgørelsens § 13, stk. 2. Dette forudsætter at tilkald af læge sker snarest muligt efter underretningen af vagthavende, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, 1. pkt. og kundgørelsens § 6, stk. 1, 2. pkt. (uden unødigt ophold) – med henblik på at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte kan ske "hurtigst muligt" efter indbringelsen, jf. pkt. 4 i rundskrivelsen af 2. februar 2006.

I ingen af de 27 rapporter er tidspunktet for underretning af vagthavende (under transporten) angivet, og der skal ifølge kundgørelsen heller ikke gøres notat herom.

Det er derfor ikke muligt at se hvor lang tid der går fra underretningen af vagthavende til tilkaldet af læge. Jeg har i det følgende taget udgangspunkt i tidspunktet for indbringelsen til politistationen. (På det foreliggende grundlag lægger jeg til grund at dette tidspunkt i alle tilfælde sigter til tidspunktet for indbringelsen til politistationen – og ikke det tidspunkt hvor patruljen har forladt det sted hvor den pågældende blev frihedsberøvet).

I rapport af 30. juni 2008 fra Politistationen i Tórshavn (j.nr. 56P1-73241-00026-08) er tidspunktet for lægetilkald ikke nævnt, og jeg kan derfor ikke vurdere denne sag.

Det fremgår af 7 af rapporterne/lægeerklæringerne fra politistationen i Tórshavn at de frihedsberøvede er blevet undersøgt på sygehuset eller lægevagten inden indbringelse til politistationen.

Af en rapport af 4. august 2007 fra Lokalpolitistationen i Klaksvík (j.nr. 56P2-96154-00026-07) fremgår at den frihedsberøvede blev indbragt til politistationen kl. 06.40. Kl. 06.55 blev han undersøgt på sygehuset, og kl. 07.05 blev han fremstillet for den vagthavende. Jeg går ud fra at tidspunktet for indbringelse er forkert anført, og at undersøgelsen på sygehuset skete før indbringelsen til politistationen.

Jeg har herefter noteret mig at den frihedsberøvede i 8 tilfælde blev kørt til undersøgelse på sygehuset eller lægevagten før vedkommende blev indbragt til politistationen, og disse sager er derfor ikke relevante i forhold til min undersøgelse af tilkaldstidspunktet.

I de resterende 18 sager er der i intet tilfælde foretaget lægetilkald før tidligst ved det tidspunkt hvor den pågældende ifølge rapporten er indbragt til politistationen. Så vidt ses er der ikke i alle tilfælde tale om at transporttiden har været af kortere varighed. (Jeg henviser f.eks. til rapport af 21. juli 2007; Politiet i Runavíks j.nr. 56P3-61670-00059-07.) Umiddelbart synes praksis således ikke at være i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundtgørelsens § 6, stk. 1.

Jeg beder om en udtalelse om politiets praksis vedrørende tidspunktet for tilkald af læge.

2.4.2 Tidspunktet for lægetilsyn

Der er ikke fastsat tidsmæssige bestemmelser for hvornår der skal ske undersøgelse ved læge. Dog er det i kundtgørelsens § 1, stk. 1, sidste pkt., præciseret at pågældende straks skal undersøges af en læge såfremt der er mistanke om at pågældende er syg, eller har pådraget sig skader af ikke ringe omfang. Men som nævnt under pkt. 2.4.1 i denne rapport, har bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundtgørelsens § 6, stk. 1, 1. og 2. pkt., om tilkald af læge allerede under transporten til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, og det fremgår, som også nævnt, nu udtrykkeligt af rundskrivelsen af 2. februar 2006 at lægetilsyn skal ske "hurtigst muligt".

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er, som det også er nævnt under punkt 2.4.1, at vurdere om det er forsvarligt at lade den frihedsberøvede være anbragt i detentionen, eller om den pågældende eventuelt skal behandles på sygehus, hos læge

eller lignende. Dette forudsætter at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte, som nu også angivet i rundskrivelsen, sker hurtigst muligt efter indbringelsen.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilsyn der sker mere end en time efter indbringelsen, efter min opfattelse ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget før indførelsen af bestemmelsen i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, der har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald (og dermed lægetilsyn).

Som nævnt i punkt 2.4.1 skete der i 8 af de undersøgte tilfælde undersøgelse på sygehuset eller lægevagten inden indbringelse til politistationen. Det er derfor ikke relevant at undersøge tidspunktet for lægetilsyn i disse tilfælde.

For så vidt angår de resterende 19 tilfælde fremgår tidspunktet for lægetilsynet af detentionsrapporten (i en enkelt af sagerne fremgår tidspunktet dog kun af tilsynsblanketten). I 18 af disse sager fremgår indbringelsestidspunktet af detentionsrapporten. I den sidste sag (rapport af 8. juni 2008; (Politiet i Klaksvíks j.nr. 56P2-73251-00005-08) er indbringelsestidspunktet ikke nævnt. Visitationen i denne sag er imidlertid sket 5 minutter efter anholdelsestidspunktet. Jeg bruger derfor i dette tilfælde visitationstidspunktet som indbringelsestidspunkt. Tallene ser således ud for de 19 sager:

- I 5 af sagerne gik der under $\frac{1}{2}$ time fra indbringelsen til lægeundersøgelsen blev foretaget,
- i 6 sager gik der mellem $\frac{1}{2}$ og 1 time fra indbringelsen til lægeundersøgelsen blev foretaget,
- i 5 sager gik der mellem 1 time og $1\frac{1}{2}$ time fra indbringelsen til lægeundersøgelsen blev foretaget, og
- i 3 sager gik der over $1\frac{1}{2}$ time fra indbringelsen til lægeundersøgelsen blev foretaget.

I de i alt 8 sager hvor der er gået mere end 1 time efter indbringelsen til der blev foretaget lægetilsyn, er lægetilkaldet sket samtidig med eller indenfor 10 minutter efter indbringelsen eller før fremstillingen for vagthavende.

Jeg går ud fra at lægen i de tilfælde hvor der er gået mere end 1 time fra indbringelsen og tilkaldet, ikke har kunnet komme før.

Jeg har ingen bemærkninger til tidspunkterne for lægetilsyn i sagerne, hvilket i øvrigt bekræfter det der under inspektionen blev oplyst om at der i visse områder af Færøerne ofte er lang ventetid i forbindelse med tilkald af de respektive kommunelæger.

2.5 Oplysninger fra kriminalregisteret

Efter kundgørelsens § 10 skal den vagthavende inden der foretages visitation og lægeundersøgelse, indhente oplysninger om den frihedsberøvede i kriminalregisteret, herunder med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 15 og kundgørelsens § 24. Oplysningerne skal udskrives og opbevares sammen med detentionsrapporten i minimum 2 år, jf. kundgørelsens § 28.

Det er præciseret på Rigspolitechefens blanket P 152 fra 2006 at det er obligatorisk at vedlægge en udskrift fra kriminalregisteret.

Der er vedlagt en udskrift fra kriminalregisteret i 4 af de 10 rapporter fra Lokalpolitistationen i Klaksvík. I 1 af de nævnte 4 rapporter er det dog ikke krydset af at udskriften er vedlagt, og i 5 af de 6 rapporter hvor udskriften ikke er vedlagt, er det krydset af at den er vedlagt.

For så vidt angår de 4 rapporter fra Lokalpolitistationen i Tverå er der i ingen af disse vedlagt en udskrift fra kriminalregistret. Der er heller ikke sket afkrydsning i den relevante rubrik.

I de 4 sager fra Lokalpolitistationen i Runavík er udskrift fra Kriminalregistret vedlagt, ligesom der i alle 4 sager er sket afkrydsning. Tre af udskrifterne er imidlertid dateret henholdsvis 25. og 28. august 2008. Disse datoer ligger i den uge hvor min inspektion af detentionerne på Færøerne fandt sted.

I samtlige 10 sager fra Politistationen i Tórshavn er det krydset af at udskrift fra kriminalregistret er vedlagt. Dette er også tilfældet i 9 af sagerne. I sagen fra den 27. juni 2008 (j.nr. 56P1-61650-00256-08) er det angivet ved siden af rubrikken at den pågældende er ukendt i kriminalregistret.

Det er beklageligt at der ikke er vedlagt en udskrift i 11 af sagerne. På grund af afkrydsningen i 5 af Klaksvíksagerne og i den nævnte sag fra Tórshavn går jeg dog ud fra at der også i disse 6 sager er indhentet oplysninger i kriminalregisteret.

Oplysninger fra kriminalregisteret skal som nævnt indhentes før visitationen (der skal ske før den foreløbige anbringelse, jf. kundgørelsens § 11, stk. 1).

Som det fremgår ovenfor, har jeg i 17 sager fået kopi af udskriften. I ingen af tilfældene er udskrivningen fra kriminalregistret sket før visitationen. I 12 af tilfældene er udskrivningen sket i timerne efter visitationen. I 2 tilfælde er udskrivningen foretaget henholdsvis 2 og 4 dage efter visitationen, og i 3 tilfælde er udskrivningen som nævnt

ovenfor sket i den uge hvor jeg foretog inspektionen – det vil sige over 1 år efter de enkelte visitationer.

Hvis oplysningerne fra kriminalregisteret er udskrevet i forbindelse med at forespørgslen er foretaget, er der således i ingen af de 17 sager hvor jeg modtaget en udskrift, sket indhentelse af oplysninger fra registret i overensstemmelse med kundgørelsens § 10, stk. 1, dvs. forud for visitationen og den foreløbige anbringelse i detentionen.

Jeg anmoder Landfogeden om en udtalelse vedrørende praksis med hensyn til indhentelse og udskrivning/vedlæggelse af udskrifter fra kriminalregisteret.

2.6 Fremstilling og visitation mv.

2.6.1 Fremstilling

Efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1, og kundgørelsens § 7, stk. 1, 1. pkt., skal den frihedsberøvede ved ankomsten til politistationen straks fremstilles for den vagthavende. Den vagthavende skal indføre den pågældendes data og tidspunkterne for tilbageholdelsen og fremstillingen i detentionsrapporten og i POLSAS, jf. § 7, stk. 2, 2. pkt., i kundgørelsen.

Rigspolitichefens blanket P 152 (både den gamle og den nye blanket) har en rubrik til angivelse af tidspunktet for fremstillingen for vagthavende. Der er endvidere rubrikker til angivelse af vagthavendes vurdering af frihedsberøvedes tilstand i relation til påvirkning af alkohol, af andre berusende og/eller bedøvende midler og til angivelse af andet, herunder skader.

I 20 af de 28 rapporter er der gjort notat om tidspunktet for fremstillingen for vagthavende, og i 18 af de 28 rapporter fremgår det ved initialer hvem fremstillingen er sket for.

Oplysninger om fremstilling for vagthavende og tidspunktet herfor fremgår ikke i de 4 rapporter fra Lokalpolitistationen i Tverå. Det samme gør sig gældende for 2 af rapporterne fra Lokalpolitistationen i Klaksvík, 1 af rapporterne fra Lokalpolitistationen i Runavík og 1 af rapporterne fra Politistationen i Tórshavn.

I alle tilfældene er der dog sket afkrydsning i punkterne vedrørende vagthavendes vurdering af den tilbageholdtes tilstand. Jeg går på den baggrund ud fra at der i alle 28 tilfælde er sket fremstilling for vagthavende.

Om den manglende angivelse af tidspunkt for fremstillingen og initialer for hvem fremstillingen er sket for, henviser jeg til min generelle anmodning under punkt 2.2 til Land-

fogeden om at overveje at indskærpe pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten.

Som nævnt er det i 20 af de 28 tilfælde angivet hvornår fremstillingen af sket. Af disse 20 rapporter fremgår det at fremstillingen i 14 tilfælde skete på samme tidspunkt eller op til 25 minutter efter indbringelsen til stationen. I 4 af tilfældene skete fremstillingen mellem 28 og 75 minutter efter indbringelsen. I 2 af disse tilfælde fremgår det at fremstillingen for vagthavende først skete efter at den tilbageholdte var blevet anbragt foreløbigt i detentionen. I de 2 sidste af de 20 tilfælde er det angivet at fremstillingen for vagthavende skete før indbringelsen til politistationen. Jeg går ud fra at der tale om en skrivefejl i disse tilfælde.

Til orientering kan jeg oplyse at Rigspolichefen og Justitsministeriet i sagen om min inspektion af detentionen i Horsens har udtalt at den vagthavendes undersøgelse af personer der påtænkes detentionsanbragt, må ske i tidsmæssig tæt tilknytning til personens indbringelse til politistationen. Rigspolichefen mener mere generelt at der som hovedregel ikke bør gå mere end 20 minutter fra indbringelsen af en person til vagthavendes visitation af den indbragte. Justitsministeriet tilsluttede sig denne opfattelse, men mener dog ikke at kunne udelukke at der i særlige tilfælde på grund af et stort arbejdspress på politistationen vil kunne gå mere end 20 minutter før fremstillingen kan ske. Jeg noterede mig det oplyste.

Det er beklageligt at der i flere tilfælde er gået mellem 28 og 75 minutter fra indbringelsen til den tilbageholdte blev fremstillet for vagthavende, og at den tilbageholdte i 2 af tilfældene blev foreløbigt anbragt inden fremstillingen. Da fremstillingen i hovedparten af sagerne er sket i en tidsmæssig tæt tilknytning til den tilbageholdtes indbringelse til politistationen, foretager jeg mig ikke yderligere i relation til dette spørgsmål. Jeg beder dog Landfogeden om at overveje at indskærpe pligten til at fremstille den tilbageholdte straks ved ankomsten til politistationen. Jeg beder Landfogeden om at underrette mig om hvad overvejelserne giver anledning til.

I 1 tilfælde er der gjort notat i rubrikken om skader og spor i forbindelse med vagthavendes vurdering af anholdtes tilstand. Det drejer sig om en detentionsanbringelse den 27. juni 2008 i Tórshavn. Det fremgår af rapporten at personen havde ondt i venstre knæ. Oplysning herom fremgår tillige af lægeerklæringen. Enkelte af de øvrige lægeerklæringer indeholder tillige oplysninger om at der i disse tilfælde har været fri-ske læsioner mv.

2.6.2 Visitation mv.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 1, og kundgørelsens § 11, stk. 1, skal der – inden den foreløbige anbringelse i detentionen og inden lægeundersøgelsen bliver foretaget – ske visitation af den frihedsberøvede.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 2, og kundgørelsens § 11, stk. 2, skal den frihedsberøvede ved visitationen fratages penge og værdigenstande samt i øvrigt alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på inventar. Samtlige lommer skal tømmes, og vrangen skal vendes ud hvis det er muligt. Ved visitationen bør der så vidt muligt medvirke 2 polititjenestemænd til undersøgelse af den frihedsberøvede.

Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation alene foretages af personer af samme køn som den frihedsberøvede, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 3, og kundgørelsens § 11, stk. 3. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbigt en visitation efter stk. 2. Den frihedsberøvede skal herefter undergives et skærpet tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 15 og kundgørelsens § 24, indtil visitation som beskrevet i bestemmelsernes stk. 3, 1. pkt., har fundet sted.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 4, og kundgørelsens § 12, stk. 3, skal politiet påse at effekter der fratages den frihedsberøvede, holdes adskilt fra effekter der tilhører andre frihedsberøvede.

Ifølge kundgørelsens § 12, stk. 1, skal det noteres i detentionsrapporten om man ved visitationen har fundet effekter, herunder penge, værdigenstande eller genstande der kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre eller på inventar. Politiet skal endvidere notere de effekter som politiet i forbindelse med visitationen har frataget vedkommende. Endelig skal det noteres hvis pågældende ikke er i besiddelse af de nævnte effekter.

Navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal også noteres i detentionsrapporten, jf. § 12, stk. 2, i kundgørelsen. Det er udtrykkeligt anført i bestemmelsen at det er tilstrækkeligt at anføre initialer eller tjenestenummer hvis dette ikke kan medføre tvivl om hvem der har foretaget visitationen.

I 3 af de 4 rapporter fra Tverå mangler der udfyldelse af en del rubrikker i forbindelse med visitationen. Det fremgår således ikke efter hvilken bestemmelse visitationen er sket, hvem der har foretaget visitationen og dato og klokkeslæt for visitationen. Imidlertid fremgår det af de 3 rapporter at der ikke blev frataget den pågældende nogen effekter. Enkelte af de øvrige rapporter mangler også angivelse af nogen af oplysningerne – dog ikke i så udpræget grad som de 3 nævnte fra Tverå. Når alle afkrydsnin-

ger mv. i hver enkelt rapport sammenholdes, må jeg lægge til grund at der i alle 28 tilfælde er foretaget visitation.

Om den manglende angivelse af oplysninger vedrørende visitationen, henviser jeg til min generelle anmodning under punkt 2.2 til Landfogeden om at overveje at indskærpe pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten.

I et af tilfældene (fra Runavík) er tidspunktet for visitation angivet til at være 5 minutter før indbringelsen til politistationen. Jeg går ud fra at der her er tale om en skrivefejl.

Tidspunktet for visitationen er ikke angivet i 4 af de 28 tilfælde. Det er derfor ikke muligt i disse tilfælde at se om visitationen er foretaget forud for den foreløbige detentionsanbringelse og inden foretagelse af lægeundersøgelse, men det går jeg ud fra. I de 24 tilfælde er visitationen sket forud eller samtidig med den foreløbige (eller i nogle tilfælde endelige) anbringelse. (Se nedenfor i punkt 2.7 om de tilfælde hvor der ikke er sket foreløbig anbringelse).

I 24 af de 28 detentionsrapporter er det angivet hvem der foretog visitation af den frihedsberøvede. Angivelsen heraf er i alle tilfældene sket ved angivelse af initialer.

For god ordens skyld kan jeg til orientering oplyse at Justitsministeriet i forbindelse med min inspektion af detentionen i Holbæk har udtalt at det efter Justitsministeriets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt alene at notere et fornavn, men at såvel fornavn som efternavn eller de initialer som bruges som identifikation i forbindelse med politiets sagsstyringsystem, eller polititjenestemandens tjenestenummer, bør anføres.

Af de 24 tilfælde hvor det er noteret hvem der har foretaget visitationen, ses det at i 10 tilfælde har 2 eller 3 polititjenestemænd medvirket ved visitationen, og i de resterende 14 tilfælde alene én polititjenestemand.

Jeg går ud fra at det i de sidstnævnte tilfælde ikke har været muligt at der deltog 2 polititjenestemænd ved visitationen, jf. bestemmelsen i bekendtgørelsens § 10, stk. 2, hvorefter der "så vidt muligt" skal medvirke 2 polititjenestemænd ved visitation.

I 23 af detentionsrapporterne er det afkrydset efter hvilken bestemmelse (kundtgørelsens § 11, stk. 2 eller 3, tidligere § 13, stk. 3 eller 4) der er sket visitation. Visitation er i 18 af de 23 tilfælde sket efter § 11, stk. 2. De resterende tilfælde er sket efter § 11, stk. 2. Jeg bemærker i den forbindelse at det – når visitationen sker efter stk. 3 – ikke er nødvendigt også at krydse af i feltet med § 11, stk. 2. § 11, stk. 3, absorberer således stk. 2.

Den nye detentionsrapport fra 2006 indeholder både et felt til afkrydsning hvis der er frataget effekter, f.eks. penge, og et felt til afkrydsning hvis der ikke er frataget noget. Hvis der er frataget effekter, skal det angives hvilke effekter der er tale om.

I de 2 tilfælde hvor politiet (i Klaksvík) har anvendt detentionsblanketten fra 2006, er det afkrydset at der er frataget den tilbageholdte nogle effekter. Det er også angivet hvilke effekter der var tale om.

Af de 26 tilfælde hvor politiet har anvendt den gamle detentionsblanket (fra 2001), fremgår det i 9 tilfælde at der ikke er frataget den tilbageholdte nogen effekter. I 15 tilfælde fremgår det at der er frataget pågældende nogle effekter. I ét af disse 15 tilfælde er det dog ikke angivet præcis hvilke effekter politiet fratog den tilbageholdte. I de sidste 2 (af de 26 tilfælde) er det ikke – i den rette rubrik – angivet om der er frataget pågældende nogle effekter. I begge disse tilfælde er det dog – i bemærkningsfeltet angående udlevering af effekter – angivet at der ikke var frataget pågældende nogen effekter. Jeg må herefter lægge til grund at der i 11 tilfælde ikke blev frataget den tilbageholdte nogen effekter.

Da der kun er tale om enkelte fejl i angivelserne, foretager jeg mig ikke videre i anledning af dette forhold.

I 1 af de 11 tilfælde hvor der ifølge blanketten *ikke* er blevet frataget pågældende nogen effekter, er det angivet at pågældende har fået udleveret effekter ved løsladelsen. Det drejer sig om detentionsrapporten af 14. juni 2008 fra Politistationen i Tórshavn (j.nr. 56P5-61670-00052-08).

Jeg beder Landfogeden gøre nærmere rede for hvad der er sket i dette tilfælde.

I enkelte af de rapporter hvor der er frataget den tilbageholdte nogle effekter, er ét eller flere af felterne som relaterer sig til udleveringen, ikke udfyldt. I alle disse tilfælde er der dog udfyldt mindst ét felt angående udlevering (f.eks. at den tilbageholdte nægtede at kvittere), og jeg lægger derfor til grund at der i alle tilfælde er sket udlevering af de fratagne effekter.

Om den manglende angivelse af oplysninger vedrørende udleveringen af effekter, henviser jeg til min generelle anmodning under punkt 2.2 til Landfogeden om at overveje at indskærpe pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten.

Efter kundgørelsens § 26, stk. 4, skal en frihedsberøvet der er frataget effekter som skal udleveres til denne, anmodes om at kvittere for udleveringen i detentionsrapporten. På blanket P 152 er der (som det også fremgår af ovenstående) et felt til bemærkninger såfremt den pågældende ikke ønsker at kvittere. Jeg går ud fra at dette felt tager sigte på at årsagen til at den frihedsberøvede ikke vil kvittere, så vidt muligt anføres.

I 11 af de 17 tilfælde hvor den frihedsberøvede blev frataget effekter, har den pågældende kvitteret for udlevering af effekterne. I 4 af de 17 tilfælde er der oplysning om at den pågældende ikke ønskede at kvittere. I 1 tilfælde er der oplysning om at politiet glemte at bede om en kvittering. For så vidt angår det sidste af de 17 tilfælde hvor den frihedsberøvede blev frataget effekter, har jeg ikke modtaget den side af blanketten (fra 2006) hvor rubrikkerne om udlevering af effekter fremgår, og jeg har derfor ikke kunnet se om disse har været udfyldt.

Jeg foretager mig ikke videre vedrørende dette spørgsmål da rapportmaterialet viser at der kun er tale om en enkeltstående fejl.

2.6.3 Kontakt med pårørende m.fl.

Efter § 7, stk. 1, i bekendtgørelsen og § 9, stk. 1, i kundgørelsen skal den frihedsberøvede inden anbringelsen i detentionen gøres bekendt med retten til at få kontakt med pårørende og/eller arbejdsgiver. Hvis den pågældende endvidere er frihedsberøvet i anledning af et strafbart forhold, anvendes reglerne i Justitsministeriets cirkulæreskrivelse nr. 12154 af 12. juni 2001. Efter kundgørelsens § 9, stk. 2, skal det i detentionsrapporten noteres at den pågældende er vejledt i overensstemmelse med stk. 1.

I 18 af de 28 detentionsrapporter er der gjort notat om at der er foretaget en sådan vejledning. Der er således ikke gjort notat om vejledning i de 4 rapporter fra Tverå og i 6 af rapporterne fra Klaksvík.

Det er beklageligt at der i 10 tilfælde ikke er sket – eller ikke er gjort notat om at der er sket – vejledning i overensstemmelse med kundgørelsens § 9, stk. 1.

I en del af de rapporter hvor der gjort notat om vejledning, er ikke alle rubrikker om dette udfyldt.

Om den manglende angivelse af oplysninger vedrørende vejledning om kontakt til pårørende, henviser jeg til min generelle anmodning under punkt 2.2 til Landfogeden om at overveje at indskærpe pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten.

2.7 Tilsyn

Efter § 13 i bekendtgørelsen og § 22, stk. 1, i kundgørelsen har vagthavende ansvaret for at der føres et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer. Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 1, og kundgørelsens § 23, stk. 1, skal tilsyn ske ved fremmøde i detentionen så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst én gang hver halve time. Hvis den frihedsberøvede efter lægeundersøgelsen er tilset to gange ved fremmøde, og hvis den pågældende ikke skønnes at være i en tilstand der kræver at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn efter bestemmelsernes stk. 2, ske via lytte- og overvågningsudstyr der er godkendt af Rigspolicechefen til elektronisk overvågning. Selve anbringelsen udgør ikke et tilsyn i denne forbindelse. Tilsvarende gælder lægeundersøgelsen (se bekendtgørelsens § 14, stk. 2, sidste pkt., og kundgørelsens § 23, stk. 2, sidste pkt.).

Jeg går ud fra at overvågningsudstyret i de detentioner der har dette installeret, er godkendt af Rigspolicechefen.

Tilsyn via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt som den frihedsberøvedes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst én gang hver halve time, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 3, og kundgørelsens § 23, stk. 3. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den frihedsberøvedes tilstand, skal der straks iværksættes tilsyn ved fremmøde. Hvis der opstår mistanke om at den pågældende er så syg at det taler imod fortsat detentionsanbringelse, skal der straks tilkaldes læge eller ambulance (bekendtgørelsens § 14, stk. 4, og kundgørelsens § 23, stk. 4).

Når tilsyn ved fremmøde eller ved elektronisk overvågning er udført, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 25. Det skal efter bestemmelsen tillige – ved angivelse af E eller F – anføres om tilsynet er sket elektronisk eller ved personligt fremmøde, jf. angivelsen i detentionsrapporten (P 152) oven over tilsynsrubrikkerne.

I nærmere angivne tilfælde skal der ske et skærpet tilsyn med den frihedsberøvede. Det er f.eks. tilfældet i tiden indtil lægeundersøgelse har fundet sted, det vil sige mens anbringelsen er foreløbig, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4, og kundgørelsens § 10, stk. 2 og 3. Ved et skærpet tilsyn forstås efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2, og kundgørelsens § 24, stk. 2, et tilsyn hvor den detentionsanbragte tilses hyppigere end én gang hver halve time. Efter omstændighederne kan et skærpet tilsyn indebære konstant overvågning.

Et skærpet tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 3, og kundgørelsens § 24, stk. 3. Er der iværksat et skærpet tilsyn, skal det note-

res i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 25. Et skærpet tilsyn skal angives ved et S, jf. angivelsen i detentionsrapporten (P 152) oven over tilsynsrubrikkerne.

Rigspolitichefen har i den tidligere nævnte rundskrivelse af 2. februar 2006 (også) udtalt sig om fremgangsmåden ved tilsyn ved fremmøde.

Ved undersøgelse af spørgsmålet om overholdelse af bestemmelserne om tilsyn med de detentionsanbragte er det hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i tidspunktet for henholdsvis den foreløbige anbringelse og den endelige anbringelse i detentionen.

Indtil den frihedsberøvede er undersøgt af en læge, er anbringelse i detentionen som tidligere nævnt foreløbig.

I 27 af de 28 tilfælde blev der, som ovenfor anført, foretaget en lægeundersøgelse af den frihedsberøvede.

Ifølge detentionsrapport af 30. juni 2008 fra Politistationen i Tórshavn, (j.nr. 56P1-73241-00026-08) er den tilbageholdte blevet indbragt på stationen kl. 01.00, visiteret kl. 01.10, lægeundersøgt på sygehuset kl. 01.30 og endelig detentionsanbragt kl. 02.00. Der har ifølge rapporten ikke været en foreløbig anbringelse.

Jeg lægger herefter til grund at den tilbageholdte, i de 20 minutter der gik fra visitationen til lægeundersøgelsen på sygehuset, ikke har været (foreløbigt) anbragt i detentionen.

I detentionsrapport af 6. juni 2007 fra Lokalpolitistationen i Runavík, (j.nr. 56P3-61650-00133-07), fremgår det at den tilbageholdte blev foreløbigt anbragt kl. 20.05, lægeundersøgt kl. 21.00 og endelig anbragt kl. 20.05. Det første tilsyn er sket ved fremmøde kl. 20.40.

Jeg går ud fra at der er tale om en skrivefejl således at den endelige detentionsanbringelse skete kl. 21.05 i stedet for kl. 20.05. Jeg lægger dette til grund i min gennemgang nedenfor.

Det kan konstateres at der i 16 af de 27 tilfælde har været tale om foreløbig anbringelse inden lægeundersøgelsen.

I 5 af de 27 tilfælde er det angivet at der ikke har været nogen foreløbig anbringelse, og i andre 5 tilfælde er det angivet at der har været en foreløbig anbringelse. Tidspunktet for den foreløbige anbringelse i disse sidste 5 sager er imidlertid den samme som tidspunktet for den endelige anbringelse. Jeg må derfor lægge til grund at der i i alt 10 sager ikke har været en foreløbig anbringelse, og at dette skyldes at lægeundersøgelsen i disse sager var foretaget før indbringelsen til politistationen eller i umiddelbar forlængelse heraf.

For så vidt angår den sidste af de 27 tilfælde fremgår det af detentionsrapport af 6. januar 2008 fra Lokalpolitistationen i Tverå, (j.nr. 56P7-96150-00001-08), at den tilbageholdte blev indbragt til politistationen kl. 14.35. Han blev undersøgt af lægen kl. 15.43 og endeligt anbragt i detentionen kl. 16.00. Det er hverken i rapporten eller den tilhørende tilsynsblanket angivet at vedkommende har været foreløbigt anbragt.

Jeg beder Landfogeden orientere mig om hvor den tilbageholdte har tilbragt tiden mellem kl. 14.35 og 15.43.

Som nævnt ovenfor er der i ét af de 28 tilfælde ikke foretaget lægeundersøgelse. Det drejer sig om detentionsrapport af 6. januar 2008 fra Lokalpolitistationen i Tverå, (j.nr. 56P7-61660-00002-08).

Da der således ikke er foretaget lægeundersøgelse i denne sag, må hele opholdet i detentionen betragtes som foreløbigt.

Herefter kan det konstateres at der i 17 af de 28 tilfælde har været en foreløbig anbringelse.

2.7.1 Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn)

Mens anbringelsen er foreløbig, skal der som tidligere nævnt føres et skærpet tilsyn med den anbragte, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 4, og kundtgørelsens § 10, stk. 3. Ved et skærpet tilsyn forstås som nævnt et tilsyn hvor den detentionsanbragte tilses hyppigere end én gang hver halve time. Disse tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen.

Det fremgår som nævnt af detentionsrapporterne at den frihedsberøvede i 17 tilfælde (inkl. tilfældet fra Tverå hvor den tilbageholdte ikke blev lægeundersøgt) har været foreløbigt anbragt i detentionen.

Tidspunktet for den foreløbige anbringelse er i alle 17 tilfælde angivet i selve detentionsrapporten. Tidspunktet for den endelige detentionsanbringelse (det vil sige sluttidspunktet for den foreløbige anbringelse) er oplyst i 16 tilfælde, og det samme gælder i 16 tilfælde tidspunktet for lægeundersøgelsen (i 1 tilfælde dog alene af tilsynsblanketten). I 1 tilfælde blev der som nævnt slet ikke foretaget lægeundersøgelse.

Da anbringelsen i detentionen er foreløbig indtil lægeundersøgelse har fundet sted, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3, og kundtgørelsens § 10, stk. 2, har jeg i alle tilfælde for så vidt angår varigheden af den foreløbige anbringelse lagt tidspunktet for lægeundersøgelsen til grund.

I 4 tilfælde fandt lægeundersøgelsen sted mellem 15 og 20 minutter efter den foreløbige anbringelse, i 2 tilfælde mellem 30 og 35 minutter efter den foreløbige anbringelse, i 4 tilfælde mellem 50 og 60 minutter efter den foreløbige anbringelse, i 6 tilfælde fandt lægeundersøgelsen sted mellem 1 time og 15 minutter og 1 time og 28 minutter efter den foreløbige anbringelse, og i det sidste tilfælde blev der ikke foretaget en lægeundersøgelse, så den foreløbige anbringelse har således i dette tilfælde varet indtil det tidspunkt hvor pågældende blev løsladt – i alt 1 time og 40 minutter.

Den foreløbige anbringelse varede således:

- i 4 tilfælde mellem 15 og 20 minutter,
- i 2 tilfælde mellem 30 og 35 minutter,
- i 4 tilfælde mellem 50 og 60 minutter,
- i 6 tilfælde mellem 1 time og 15 minutter og 1 time og 28 minutter og
- i 1 tilfælde 1 time og 40 minutter.

I de 4 tilfælde hvor den foreløbige anbringelse maksimalt varede 20 minutter, foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om tilsyn i denne periode. Undersøgelsen nedenfor vedrører således kun de 13 tilfælde hvor den foreløbige anbringelse varede mellem 30 minutter og 1 time og 40 minutter.

I 4 af de 13 tilfælde er der sket tilsyn hyppigere end en gang hver halve time indtil lægeundersøgelsen har fundet sted.

I 8 af tilfældene er der gået mellem ½ time og 45 minutter imellem tilsynene under den foreløbige anbringelse. (Se i øvrigt nedenfor for så vidt angår det sidste af de 13 tilfælde).

Som nævnt i bestemmelsen i bekendtgørelsens § 15, stk. 2, og kundgørelsens § 24, stk. 2, skal skærpet tilsyn ske hyppigere end hver halve time. Det er på denne baggrund min opfattelse at tilsyn ikke først kan ske når der er gået hen mod eller over 30 minutter.

Ved hovedparten af tilsynene er tilsynet sket ved fremmøde men i ingen tilfælde er tilsynene noteret som skærpet (med et S). I tilsynsskemaet for anbringelsen af 6. juni 2008 i Tórshavn (j.nr. 56P1-61660-00026-08) er det end ikke nævnt på hvilken måde det første tilsyn er foretaget.

Dette er beklageligt.

I et enkelt tilfælde er det tredje tilsyn under den foreløbige anbringelse foretaget elektronisk. I et andet tilfælde (anbringelse af 20. juni 2007 i Klaksvík; j.nr. 56P2-61650-00157-07) er det noteret at politiet i perioden mellem indsættelsen kl. 02.15 til kl. 03.00 har ført et konstant elektronisk tilsyn (i øvrigt efter lægens anbefaling om hyppigt tilsyn).

Som nævnt ovenfor skal der under foreløbig anbringelse foretages skærpet tilsyn, og som også nævnt betyder dette at den detentionsanbragte skal tilses hyppigere end én gang hver halve time, og at disse tilsyn kun kan ske ved fremmøde i detentionen. Det er derfor beklageligt at der i disse tilfælde ikke er sket tilsyn ved fremmøde. For så vidt angår det sidstnævnte tilfælde er det min opfattelse at politiet naturligvis kan foretage konstant elektronisk overvågning af en tilbageholdt hvis det skønnes nødvendigt. Imidlertid skal politiet også føre et skærpet tilsyn – altså tilse den pågældende ved fremmøde hyppigere end en gang hver halve time. Jeg henviser til bekendtgørelsens § 15, stk. 2 og 3, og kundgørelsens § 24, stk. 2 og 3.

I 1 tilfælde er der ikke sket tilsyn under den foreløbige anbringelse. Det drejer sig om detentionsanbringelsen den 8. juni 2008 i Klaksvík (j.nr. 56P2-73251-00005-08) hvor pågældende blev foreløbigt anbragt kl. 02.20, lægeundersøgt kl. 3.40 og endelig anbragt kl. 03.45. Det første notat på tilsynsskemaet er foretaget kl. 03.45 (tidspunktet for den endelige anbringelse).

Det er meget beklageligt at der ikke har været ført tilsyn – og således heller ikke skærpet tilsyn – med den detentionsanbragte i den time og 20 minutter som den foreløbige anbringelse varede.

På baggrund af de nævnte fejl beder jeg Landfogeden om at overveje at indskærpe bekendtgørelsens og kundgørelsens regler om skærpet tilsyn under den foreløbige anbringelse. Jeg beder Landfogeden om at underrette mig om hvad overvejelserne fører til.

Jeg bemærker i den forbindelse at det i nogle af tilsynsskemaerne er anført med markering med "F" at der er foretaget et tilsyn samtidig med anbringelsen og lægeundersøgelsen. Som anført under pkt. 2.7 fremgår det af såvel bekendtgørelsen og kundgørelsen at hverken detentionsanbringelsen eller lægeundersøgelsen udgør et tilsyn. Jeg har dog ingen bemærkninger til at det tillige fremgår af tilsynsnotaterne hvornår der skete indsættelse og fandt lægetilsyn sted.

2.7.2 Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen

Hvis man ser bort fra det ene tilfælde hvor der ikke blev foretaget lægeundersøgelse, og hvor anbringelsen således var foreløbig helt indtil løsladelsen, skete der i alle tilfælde endelig anbringelse i detentionen, og tilsynsskemaet er udfyldt i samtlige disse tilfælde.

For så vidt angår anbringelsen den 6. juni 2007 i Runavík (j.nr. 56P3-61650-00133-07) hvor lægeundersøgelsen er noteret til at være sket kl. 21.00, er den endelige detentionsanbringelse anført til at være sket kl. 20.05. Jeg går som nævnt i punkt 2.7 ud fra at der er tale om en skrivefejl, og at klokkeslættet for den endelige anbringelse i stedet er 21.05.

Nedenfor vil jeg gennemgå dataene for de endelige anbringelser.

2.7.2.1 Tidspunktet for det første tilsyn i den endelige anbringelse

Som nævnt flere gange ovenfor tæller tilsyn der er anført på tidspunktet for anbringelsen og på tidspunktet for lægetilsynet, ikke med som tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2.

Det første tilsyn efter den endelige anbringelse i detentionen blev i 24 tilfælde ført inden for 30 minutter. I 3 tilfælde (en anbringelse den 6. juni 2007 i Runavík, en anbringelse den 8. juni 2008 i Klaksvík og en anbringelse den 30. juni 2008 i Tórshavn) blev første tilsyn ført henholdsvis 35, 52 og 60 minutter efter den endelige anbringelse.

Da der er tale om enkeltstående tilfælde, giver det mig ikke anledning til at foretage mig noget.

2.7.2.2 Tidspunktet for det sidste tilsyn i den endelige anbringelse

Rigspolitechefens blanket (P 152) fra 2006 indeholder en rubrik til angivelse af hvornår den detentionsanbragte er endeligt udtaget af detentionen (nederst på tilsynsskemaet).

Rubrikken er ikke udfyldt i de 2 tilfælde hvor politiet har benyttet sig af det nye skema fra 2006.

Dette er beklageligt. Jeg henviser i øvrigt til min generelle anmodning under punkt 2.2 til Landfogeden om at overveje at indskærpe pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten.

Rubrikken i detentionsrapporten til angivelse af dato og klokkeslæt for løsladelse af den detentionsanbragte er imidlertid udfyldt på nær i 1 enkelt tilfælde (anbringelsen den 8. juni 2008 i Klaksvík). Det fremgår at pågældendes effekter blev udleveret kl. 07.25, og jeg går derfor ud fra at løsladelsen er sket i nær tilknytning til dette. I et andet tilfælde (anbringelsen den 27. juni 2008 i Tórshavn) er det ikke umiddelbart muligt at se hvad der står i løsladelsesrubrikken. Det fremgår imidlertid af rapporten – nederst på siden – at pågældende blev ført til grundlovsforhør kl. 17.00.

I 17 tilfælde er der notat i tilsynsskemaerne om løsladelse eller udtagelse/afhøring. I 2 tilfælde (anbringelsen den 20. juni 2007 i Klaksvík og anbringelsen den 27. juni 2008 i Tórshavn) er det ikke umiddelbart muligt for mig at læse hvad der står i det sidste notat, og i de resterende skemaer er der ikke anført noget om løsladelse eller udtagelse/afhøring.

I 21 tilfælde er det sidste tilsyn sket mellem 14 og 35 minutter før udtagelsen/løsladelsen.

I 5 tilfælde er sidste tilsyn sket mellem 50 minutter og 1 time og 10 minutter før løsladelsen.

Jeg er opmærksom på at der efter udtagelsen og indtil løsladelsen medgår tid til eventuel afhøring og til udlevering af effekter samt eventuelt toiletbesøg mv. Jeg har herefter ingen bemærkninger i relation til tidspunktet for sidste tilsyn inden løsladelsen i 5 nævnte tilfælde. Jeg lægger herved også vægt på at tidspunktet for udtagelse i 4 af de 5 tilfælde ikke er noteret i tilsynsskemaet. Det sidste tilsyn kan således i disse sager have været foretaget indenfor de 30 minutter før en udtagelse som så har ligget 40 minutter før løsladelsen.

Som nævnt ovenfor er det i en af rapporterne (anbringelsen den 27. juni 2008 i Tórshavn) ikke umiddelbart muligt at se hvad der står i løsladelsesrubrikken. Det fremgår imidlertid af rapporten – nederst på siden – at pågældende blev ført til grundlovsforhør kl. 17.00. I tilsynsskemaet er det sidste notat foretaget kl. 09.00.

Jeg beder Landfogeden om at oplyse hvornår den pågældende blev løsladt/udtaget af detentionen. I tilfælde af at pågældende blev udtaget af detentionen efter kl. 09.30, beder jeg Landfogeden redegøre nærmere for de da manglende tilsynsnotater.

2.7.2.3 Intervallet mellem tilsyn

Der har i 26 tilfælde med få undtagelser været ført tilsyn med intervaller på højst 30 minutter.

Jeg har ingen bemærkninger til tidsintervallerne mellem tilsynene i disse tilfælde.

Af skemaet for anbringelse den 30. juni 2008 på Politistationen i Tórshavn (j.nr. 56Pp1-73241-00026-08) ses at der gentagne gange går mellem 1 time og helt op til 2 timer mellem tilsynene. I telefax af 26. september 2008 har politiet oplyst at pågældende blev fremstillet i retten til grundlovsforhør, og at han i den forbindelse blev udtaget til afhøringer etc. i løbet af formiddagen.

Jeg lægger herefter til grund at begrundelsen for at der ikke er noteret tilsyn i perioden mellem kl. 9.50 og 11.45 skyldes at den pågældende på det tidspunkt var i retten. Jeg har ingen bemærkninger til dette. Jeg mener imidlertid at det havde været hensigtsmæssigt hvis politiet havde noteret at pågældende i denne periode var til afhøring. For så vidt angår tilsynene om natten og om eftermiddagen, må jeg lægge til grund at der har været foretaget tilsyn med en times (og i enkelt tilfælde 1 time og 15 minutters) mellemrum. Dette er beklageligt.

2.7.2.4 Noteringen af hvem der har forestået tilsyn

Navnet på den polititjenestemand der har udført tilsynet, skal noteres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 25, stk. 3. Det fremgår af bestemmelsen at det dog er tilstrækkeligt at anføre initialer eller tjenestenummer hvis det ikke kan medføre tvivl om hvem der har foretaget tilsynet.

Med ganske få undtagelser er der ved alle tilsynene anført initialer på de polititjenestemænd der udførte tilsynet, eller gentagelsestegn.

2.7.2.5 Karakteren af de udførte tilsyn i perioden med endelig anbringelse

De to første tilsyn efter lægeundersøgelsen skal, som tidligere nævnt, ifølge bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2, ske ved fremmøde i detentionsen. Dette gælder uanset om der under den foreløbige detentionsanbringelse har været to tilsyn ved fremmøde. Selve lægetilsynet kan ikke medregnes i de to tilsyn.

Det er i den absolutte hovedpart af tilfældene noteret hvilken type tilsyn der var tale om – ved "S", "F" eller "E". I 3 tilfælde er det dog ikke i alle felterne muligt for mig at se hvilken type tilsyn der var tale om, og herudover er der enkelte felter i et enkelt skema der ikke er udfyldt.

Da der er tale om enkeltstående tilfælde, giver det mig ikke anledning til at foretage mig noget.

I 8 af de 27 tilfælde er der ikke foretaget tilsyn ved fremmøde (mindst) de 2 første gange efter lægetilsynet. Hertil kommer at det i 2 tilfælde ikke er muligt for mig at se hvilken type tilsyn der har været tale om.

Det er beklageligt at der i disse (i hvert fald) 8 tilfælde ikke er forholdt i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2, hvoraf det fremgår at – som minimum – de første 2 tilsyn skal ske ved fremmøde.

Jeg beder Landfogeden om at overveje at indskærpe bestemmelsen i bekendtgørelsens § 14, stk. 2. Jeg beder Landfogeden om at underrette mig om hvad overvejelserne fører til.

Der er i hovedparten af tilsynene angivet bemærkninger i feltet hertil. I de fleste tilfælde har der ikke været noget specielt at bemærke.

2.8 Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 26, stk. 5, skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af detentionsrapporten og af POLSAS.

Rubrikken i detentionsrapporten til angivelse af dato og klokkeslæt for løsladelse af den detentionsanbragte er som nævnt i punkt 2.7.2.2 udfyldt på nær i 1 enkelt tilfælde (anbringelsen den 8. juni 2008 i Klaksvík). Det fremgår at pågældendes effekter blev udleveret kl. 07.25, og jeg går derfor ud fra at løsladelsen er sket i nær tilknytning til dette. Hertil kommer at det i rapporten om anbringelse den 27. juni 2008 i Tórshavn

(j.nr. 56P1-84111-00003-08) ikke umiddelbart er muligt at se hvad der står i løsladelsesrubrikken. Jeg henviser til punkt 2.7.2.2 for så vidt angår denne sag.

Da der er tale om enkeltstående tilfælde, giver det mig ikke anledning til at foretage mig noget.

2.9 Vejledning om klageadgang mv.

Efter § 17 i bekendtgørelsen og kundgørelsens § 26, stk. 2, skal den frihedsberøvede efter udtagelse af detentionen vejledes om adgangen til at klage til Justitsministeriet over detentionsanbringelsen, om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for anbringelsen og om muligheden for alkoholafvænnings- og -behandling.

Vejledning kan ske ved udlevering af Rigspolitichefens pjece "Hvor går du hen, når du går ud?" eller en lokal pjece/blanket med de samme oplysninger, jf. kundgørelsens § 26, stk. 2.

I kundgørelsen (§ 26, stk. 2, 1. pkt.) og i Rigspolitichefens pjece er det anført at der kan klages til Justitsministeriet. Efter ikrafttrædelsen af politireformen den 1. januar 2007 er Rigspolitichefen imidlertid blevet klageinstans for så vidt angår politifaglige spørgsmål, herunder i sager om bl.a. frihedsberøvelse efter politiloven. Jeg har i sagen vedrørende min inspektion af detentionen i Skive anført at jeg går ud fra at Rigspolitichefen vil ændre kundgørelsen og pjecen i overensstemmelse hermed.

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt ved ikke at ville tage imod en pjece om alkoholafvænnings- og -behandling.

I detentionsrapporten skal det anføres at den pågældende er vejledt i overensstemmelse med de nævnte bestemmelser, jf. kundgørelsens § 26, stk. 3. Den detentionsrapport som Rigspolitichefen har udfærdiget (P 152), indeholder i overensstemmelse hermed en rubrik til angivelse af hvem der har udleveret pjece/blanket til den frihedsberøvede i forbindelse med løsladelsen af den pågældende.

I min opfølgingsrapport af 15. januar 2003 om min inspektion af detentionerne på Færøerne i august 2001 skrev jeg bl.a. følgende:

”Jeg bad Landfogeden om underretning når den tilpassede pjece ’Hvor går du hen, når du går ud?’ og den færøske oversættelse er udarbejdet. Jeg bad desuden om at modtage eksemplarer af pjecerne.

Jeg har modtaget eksemplarer af de pjecer på færøsk og dansk som blev benyttet i hvert fald frem til maj 2002. Landfogeden har oplyst at der vil blive trykt en mere ’klientvenlig’ pjece.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.”

Jeg beder Landfogeden oplyse om og i givet fald hvilken pjece Politiet på Færøerne bruger nu.

I ingen af rapporterne fra Tverå og Klaksvík er rubrikken om udlevering af pjecen mv. udfyldt. I modsætning hertil er rubrikken udfyldt i alle rapporterne fra Runavík og Tórshavn. I en enkelt af rapporterne fra Tórshavn (anbringelsen den 30. juni 2008) er det i rubrikken oplyst at der ikke er udleveret en pjece mv. Jeg går ud fra at det skyldes at pågældende ved udtagelsen af detentionen blev overført til fremstilling i retten.

Det er beklageligt at der i halvdelen af tilfældene ikke er oplysninger om hvorvidt de pågældende er vejledt i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 17, herunder at der ikke er gjort notat om udlevering eller tilbud om udlevering af Rigspolitechefens pjece.

Det tilføjes at der i tilfælde hvor pjecen ikke udleveres, f.eks. fordi den pågældende ikke ønsker at modtage pjecen, eller fordi særlige forhold gør at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades, efter min opfattelse bør gøres notat i rapporten med angivelse af årsagen hertil.

Om den manglende angivelse af oplysninger vedrørende vejledning i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 17, henviser jeg til min generelle anmodning under punkt 2.2 til Landfogeden om at overveje at indskærpe pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten.

Da Justitsministeriet er angivet som klageinstans i Rigspolitechefens pjece, går jeg i øvrigt ud fra at politiet ved udlevering af pjecen indtil den er revideret, vil gøre opmærksom på rette klagemyndighed, f.eks. ved rettelse i pjecen inden udleveringen.

Opfølgning

Jeg beder om at Landfogedens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

Underretning

Denne rapport sendes til Landfogeden på Færøerne, Justitsministeriet, Rigspolicefen og Folketingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef